

ДИЈАНА ТОМИЌ РАДЕВСКА DIЈANA TOMIЌ RADEVSKA

МУЗЕЈ НА ГРАД СКОПЈЕ ОТВОРЕНО ГРАФИЧКО СТУДИО
MUSEUM OF THE CITY OF SKOPJE OPEN GRAPHIC ART STUDIO

ДИЈАНА ТОМИЌ РАДЕВСКА ИНТЕРАКТИВЕН АЛБУМ
DIJANA TOMIK RADEVSKA INERACTIVE ALBUM

МАЈ 1998
MAY 1998

10. UNTERSCHIEDLICHE
GRUPPEN

Правилата за игрите на кои не поканува авторката **Дијана Томиќ Радевска** со својот проект *“Интерактивен албум”* не се некои ригорозни правила од кои зависи нашата победа. Напротив, во нејзината ‘игра’ стратегиските правила не постојат, а формативните се сведуваат на напатствието ‘влечи’ при што терминот ‘игра’ може да се сфати како *“поим со нејасни граници”* (Лудвиг Витгенштајн, “Философски истражувања”, 71).

Како што Витгенштајн го поставува прашањето дали еден поим со нејасни рабови воопшто може да биде наречен поим и таа дилема ја поврзува со дилемата околу тоа дали една неизострена фотографија воопшто е слика на еден човек, графичарката Дијана Томиќ Радевска ги преиспитува можностите уметничкото дело да биде перципирано како отворен систем во кој правилата се произволни и постојано се менуваат.

Токму употребата на стари фотографии го овозможува интерактивниот ефект во овој проект: фрагменти од реалноста на нејзиното семејство, истргнати од контекстот на фотографските албуми, се поставени во алтернативни слоеви со што на гледачот му се овозможува сам да ја симулира калеидоскопската слика на минатото, никогаш не постигнувајќи холистичка заокруженост. Приказната без прецизно хронолошко сценарио, но со многу детали, разоткрива една згусната атмосфера, со едно ‘ауратично’ (В. Бенјамин, “Кратка историја на фотографијата”) навестување на историското и културно милје во кое се воспоставувале навиките и односите во рамките на семејствата Томиќ и Несторови во текот на веков што изминува.

Проектот *“Интерактивен албум”* всушност се состои од шест интерактивни колажи, изведени во комбинирана техника

(линорез, сито и висок печат) поставени на работни површини на кои гледачите би требало да се обидат самите да откријат што повеќе можни комбинации, влечејќи ги долните слоеви на означените места. Деталите што наизменично се менуваат во отворите на горната композиција ни овозможуваат ретроактивен поглед во генеаложкото стебло.

Низ една духовита игра со модните детали (машки и женски шапки, на пример), различни цитати од уметнички дела од соодветниот период и мешање на различни пристапи кон колоритот (контрастни, заситени тонови за поскорите датуми, а различни тонови на сепија за постарите датуми, присутни и како временска референца) Радевска ги воспоставува сопствените правила и схеми чие разбирање не може да се сведе на знаењето на одредени историски факти.

Во таа *“компликувана мрежа на сличности кои меѓусебно се преплетуваат и вкрстуваат”* се остварува *“семејната сличност”* (Витгенштајн) меѓу колажите чие анимирање не носи ниту победа, ниту награда. Единствената награда која секој реципиент може да ја очекува би било задоволството во индивидуалното разоткривање на различните просторни и временски слоеви на овој проект.

Со следењето на едноставните правила реципиентите стануваат учесници на еден перформанс, а графиките ги претвораат во “настан” што го надополнува почетниот креативен чин на авторката бидејќи *“нашето разбирање лежи во способноста за следење на правилата, а не во самите правила”*. (Лоренс Немиров, “Разбирање на правилата”).

The rules of the game to which the artist **Dijana Tomik Radevska** invites us with her project *"Interactive album"* are not the rigorous rules our victory depends on. On the contrary, there are no strategic rules in her 'game', while the formative ones are reduced to the instruction 'pull', where the term 'game' could be considered as a *"concept with blurred edges"* (Ludwig Wittgenstein, "Philosophical Investigations", 71).

While Wittgenstein investigates the question of a notion with unclear edges being called a notion at all and relates that dilemma to the dilemma of a blur photography being called a picture of a man, the graphic artist Dijana Tomik Radevska examines the possibilities of perceiving the work of art as an open system where the rules are optional and constantly changing.

It is the use of old photographs that renders the interactive effect in this project - fragments of the reality of her family, extracted from the context of the photograph albums, arranged in alternative layers that offer the spectator the possibility of simulating a kaleidoscopic picture of the past, yet, never achieving a holistic completeness. The story is without a precise chronological screenplay, but with many details, thus discovering a dense atmosphere, with an 'auratic' (W. Benjamin, "Short history of photography") feeling for the historic and cultural milieu where the customs and the relations of the families Tomik and Nestorov were established in the departing century.

The project *"Interactive album"*, actually, consists of six interactive collages, performed in mixed media (linocut, silk-screen, relief

print), arranged on working desks where the spectators are supposed to try to reveal as much combinations as possible, pulling the lower layers by the marked points. The details that alternately change in the openings of the upper composition provide the retroactive view into the genealogical tree.

Through a witty game with fashion details (male and female hats, for example), through various quotations from works of art from particular periods and by combining different approaches towards the coloration (contrast, dense hues for the closer periods and different hues of sepia for the older periods, presented as a time reference), Radevska establishes her own rules and schemes whose understanding could not be reduced only to the knowledge of certain historic facts.

In that *"complicated network of similarities overlapping and criss-crossing"*, the artist has accomplished the "family resemblance" (Wittgenstein) of the collages whose animation brings neither a victory nor an award. The only award the recipient could expect would be the pleasure in the individual discovering of the different spatial and time layers of this project.

By following the simple rules the recipients become participants in a performance, and the prints turn into an "event" that complements the initial creative act of the artist, for "our understanding lies in the ability to follow rules, and not in the rules themselves" (Laurence Nemirov, "Understanding of Rules").

влечи доле

1900

drag down

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Родена на 10.09.1961г., Скопје, Македонија. Дипломирала на ФЛУ - Скопје 1984 на отсек Графика со графички дизајн во класа на Драгутин Аврамовски - Гуте. Заедно со Зденко Бужек, Нина Гештаковска Цветковска, Зоран Карагонов, во 1985 год. ја формираат групата "Круг" со која излага постојано и активно. Член на ДЛУМ од 1985 год. Добитник на награда "Ратко Несторовски - Кинес" за поттик на млади уметници 1995 год. Награда "Константин Мазев - Коце" за сликарство мал формат 1995 год. Диплома и Златен медал на Галерија "Modigliani" - Милано 1996 год. Награда Љубомир Белогаски на група "Круг" за најуспешна изложба во 1996 год. Работи како самостоен уметник, изработува уникатно дизајнирани рачно ткаени теписи во лимитирана продукција.

Адреса: Народен Фронт 5/БII/ 157 91000 Скопје
тел. +389 91 125 368, 239 708;

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

1985	Гевгелија, Општински музеј "М. Зафировски", Дојран*
1985/86	Охрид, Дом на култура "Григор Прличев"-1988 *
1988	Скопје, (со Е.Аврамовска)
1992	Скопје, Уметничка галерија "Даут Пашин Амам" Охрид, Народен Музеј - Куќа на Уранија
1995	Скопје, Галерија "Стоби" ; Охрид, Дом на култура; Штип, Дом на култура Куманово, Дом на култура . *
	Скопје, Центар за култура и информации - Салон 1
1996	Милано, Италија, Галерија "Modigliani" Скопје, Музеј на Град Скопје. *
1997	Мастрихт, Холандија, Група "Круг" од Македонија *
1998	Скопје, Интерактивен албум, МГС, Отворено Графичко Студио.

* со групата "КРУГ"

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ :

1981-85	Учествувала на Изложби на Студентски Графики во Скопје, Белград, Сараево,
1985	Скопје, 40-ет Години Постоене на ДЛУМ
1986	Скопје, Уметничка Галерија, "Даут Пашин Амам", Климент и Словенските просветители . Скопје, Музеј на современа уметност, Аквизиции VI

BIOGRAPHICAL NOTES

Born on September 10, 1961 in Skopje, Macedonia. Graduated from the Faculty of Fine Arts in Skopje in 1984 at the department of Graphics and Graphic Design in the class of Prof. Dragutin Avramovski-Gute. Together with Zdenko Buzek, Nina Gestakovska and Zoran Karagonov, in 1985 forms the group "Circle" with which she exhibits continuously and presently. Member of DLUM (Association of Fine Artists of Macedonia). Award winner in 1995 "Ratko Nestorovski-Kines" for young artists, "Konstantin Mazev-Koce" for painters in miniature 1995, Diploma and gold medal from Gallery "Modigliani"-Milano 1996. The group "Circle" is award winner in 1997 for the best exhibition in 1996 in the Museum of the City of Skopje. Works as an independent artist in designing and producing carpets.

Atelier: Narodен Front 5/БII/57, 91000 Skopje, Macedonia.
Phone/fax : ++ 389 91 125368, 239708

INDIVIDUAL EXHIBITIONS

1985	Gevgelija, Community Museum "M.Zafirovski", Dojran *
1985/86	Ohrid, The Cultural Center *
1988	Skopje, The Bank (with E. Avramovska)
1992	Skopje, Art Gallery "Daut Pasha Amam" Охрид, National Museum "House of Uranija"
1995	Skopje, Gallery "Stobi", Охрид, The Cultural Center * Stip, The Cultural Center, Kumanovo, The Cultural Center
	Skopje, Cultural and Information Center-Salon 1
1996	Milano, Gallery "Modigliani" Скопје, The Museum of the City of Skopje *
1997	Maastricht, Stenenbrug 4A, Kunst uit Macedonie *
1998	Skopje, Interactiv Games, City Museum, Open Graphic Studio

* - with the group "CIRCLE"

GROUP EXHIBITIONS

1981-85	Participated in Exhibitions of Student's Works in Skopje, Belgrade, Sarajevo
1985	Skopje, 40 th Aniversary of DLUM (Association of Fine Artists of Macedonia)
1986	Skopje, Art Gallery "Daut Pasha Amam", St. Clement and Slav Enlighters

1989	Горњи Милановац, Завичајни музеј , Биенале на мал формат .	1989	Skopje, Museum of Contemporary Art, Collection VI
1989	Скопје, Изложба на жени сликарки	1989	Gornji Milanovac, Ith Biennial of Miniature
1989/91/93	Скопје, Музеј на современа уметност, Биенале на млади	1989/91/93	Skopje, Exhibition of Woman Artists.
1990	Скопје, Музеј на град Скопје, Соборен храм на Православна црква "Св. Климент Охридски" Скопје (изработка на идејно решение за теписи) .	1990	Skopje, Museum of Contemporary Arts, IInd, IIIrd, IVth Youth Biennial
1994	Скопје, Галерија "Парк", Мартовски салон .	1994	Skopje, Museum of the City of Skopje, Orthodox Church St. Clement Ohridski (design for carpets)
1994-97	Скопје, Центар за култура и информации , МАК-ГРАФ отворено графичко атеље .	1994-97	Skopje, Gallery " Park ", March Salon - Woman Artist
1985 - 93	Скопје - учествувала на годишни изложби на ДЛУМ.	1985 - 93	Skopje, Cultural and Information Center - Mak-Graph (Open Graphic Art Studio)
1985 - 98	Скопје - графички изложби на ДЛУМ	1985 - 93	Skopje, DLUM - Year Exhibitions
1985 - 98	Скопје - Сликаство мал формат .	1985 - 98	Skopje, DLUM - Graphic Exhibitions
1993 - 98	Скопје - Уметничка галерија , Зимски салон на ДЛУМ	1985 - 98	Skopje, DLUM - Miniature
1995	Скопје, Музеј на град Скопје , "Студио Б и неговите уметници " .	1993 - 98	Skopje, Winter Salon of DLUM
1996	Скопје , Чифте Амам 2, Проекти и Инсталации Галичник, Интернационална Сликарска Колонија Sofija, Бугарија, Интернационално Сликарско Триенале	1995	Skopje, Museum of the City of Skopje, "Studio B and it`s Artists"
1997	Paris, Cite des Arts, 50 Години Постојење на ДЛУМ	1996	Skopje, Cifte Amam 2 . Projects and Instalations
	Битола, Национален Музеј, Интернационално Графичко Триенале	1996	Galicnik, International Painter Colony
	Скопје, Чифте Амам 3, Проекти и инсталации	1996	Sofija, International Painter Triennial
	Скопје, Art City, X`взи Пашини Конаци	1997	Paris, Cite des Arts, 50th Aniversary of DLUM
	Скопје, Уметничка галерија "Скопје", 50 години ДЛУМ	1997	Bitola, National Museum, International Graphic Triennial
	Sint Niklaas, Белгија, Изложба на Ex Libris.		Skopje, Cifte Amam 3, Projects and Instalations
	Sanremo, Културно Информативен Центар, Интернационална изложба на современа уметност		Skopje, Art City, Projects
	Кичево, Сликарска колонија		Skopje, 50th Aniversary of DLUM
	Македонски Брод, Графичка колонија		Sint Niklaas, Belgium, Exhibition of Ex Libris
	Dresden, Отворена Графичка Работилница,		Sanremo, Italy, Art and Information center, International Exhibition of Contemporary Art
	Forderwerkstatt Druckgrafik		Kicevo, Painter`s Colony
	Скопје, Музеј на град Скопје, Отворено Графичко Студио, Графички експеримент		Makedonski Brod, Graphic Colony
	Скопје, Музеј на град Скопје, Отворено Графичко Студио, Мак-Граф	1998	Dresden, Open Graphic Studio (GRAFICWERKSTATT), Exhibition in the Landeshauptstadt Dresden.
1998	Sofija, Интернационално Графичко Триенале		Skopje, Museum of the City of Skopje, Open Graphic Art Studio, Graphic experiment
	Dresden, Македонски Графичари		Skopje, Museum of the City of Skopje, Open Graphic Art Studio, Mac-Graf
			Skopje, Art Gallery Skopje, Winter Salon
			Sofia, International Graphic Triennial
			Dresden, Macedonian Graphic Artists

СЕЛЕКТИРАНА БИБЛИОГРАФИЈА:

- З. Карагонов, КРУГ (каталог), Општински музеј “Митко Зафировски” ликовна галерија, Гевгелија, 27.06-7.07, 1985
- М. Талевска, “Уникатно печатени слики”- монотипии на Дијана Томиќ, (каталог), Уметничка галерија Скопје, 7-24 мај, 1992
- С. Ѓ. Правила што се кршат, Нова Македонија, Скопје, 13 мај, 1992 (An.) Уникатно печатени слики, Пулс, Скопје, 7 мај, 1992
- В.В. Димеска, КРУГ (каталог), Галерија Стоби, Скопје, 9.09-22.09, 1995
- В.В. Димеска, КРУГ (каталог), Скопје, Охрид, Штип, Куманово, 1995
- В.В. Димеска, Дијана Томиќ Радевска (каталог), Културно информативен центар, Скопје, 07.19, 1995
- С.Ѓ. Секоја нова изложба е потребна, Нова Македонија, Скопје, 7 декември, 1995
- С. Милевска, Предизвикот на несовершеноста на просторот, Вечер, Скопје, 15 мај, 1996
- (An.) Дијана Томиќ Радевска, Дневник, Скопје, 28 мај, 1996
- Ј.Ѓ. Графики од Дијана Томиќ Радевска, Дневник, Скопје, 28 мај 1996
- Л. Плавевски, Група КРУГ, Музеј на град Скопје, Скопје, јули 1996
- М. Андоновска, Самостојни и заедно, Вечер, Скопје, 16 јули, 1996
- (An.) De groep CIRCLE, Stenenbrug 4A, September, 1996
- С. Милевска, Графиката како еулогија на мултипликацијата, Културен живот, Скопје, бр.4, 1997
- Дијана Томиќ Радевска, Пулс, Скопје, 13 ноември, 1997
- V.V. Dimeska, Dijana Tomik Radevska, L'elite, Selezione, Arte Italiana 1997
- V.V. Dimeska, Dijana Tomik Radevska, Annuario D'Arte Moderna - Artisti Contemporanei, 1997
- Dijana Tomik Radevska, B. Theilman, Dijana Tomik Radevska (katalog), 4. Dresdner Förderwerkstatt Druckgrafik, Dresden, 15 Dez. 1997-18 Jan. 1998
- (An.), Hallo Partner, Dresdner Amtsblatt, Dresden, Nr. 38/97, 1997
- J. Thorandt, Ohne Druck beim Drucken, Dresdner Amtsblatt, Dresden, Nr. 40/97, 1997
- (An.) Allein das material reizt schon zum Gestalten, Dresden Stadt, Dresden, 16 Dezember, 1997
- K. Veber, Die Druckgrafik ist tot - Es lebe die Druckgrafik!, Buhne Dresden, 7. 01.1998

SELECTED BIBLIOGRAPHY:

- Z. Karagonov, KRUG (Catalogue), Municipal Museum and Art Gallery “Mitko Zafirovski”, Gevgelija, 27.06-07.07. 1985
- M. Talevska, “Uniquely printed paintings” - monotypes by Dijana Tomik, (catalogue), Art Gallery Skopje, 07-24. 05.1992
- S. Z. Breaking Rules, Nova Makedonija, Skopje, 13.05.1992
- (An.) Uniquely printed paintings, Puls, Skopje, 07.05.1992
- V.V. Dimeska, KRUG (catalogue), Galerija Stobi, Skopje, 09.09-22.09. 1995
- V.V. Dimeska, KRUG (catalogue), Skopje, Ohrid, Stip, Kumanovo, 1995
- V.V. Dimeska, Dijana Tomik Radevska (catalogue), Center of Culture and Information, Skopje, 07.19, 1995
- S. Z. Each new exhibition is necessary, Nova Makedonija, Skopje, 07.12.1995
- S. Milevska, The challenge of the imperfection of space, Vecer, Skopje, 15.05. 1996
- (An.) Dijana Tomik Radevska, Dnevnik, Skopje, 02.05.1996
- J. Z. Graphics by Dijana Tomik Radevska, Dnevnik, Skopje, 28.05.1996
- L. Plavevski, Group KRUG, Museum of the City of Skopje, July, 1996
- M. Andonovska, Independent and together, Vecer, Skopje, 16.07.1996
- (An.) De groep CIRCLE, Stenenbrug 4A, September, 1996
- S. Milevska, The graphic art as an eulogy of the multiplication, Kulturen Zivot, Skopje, no. 4, 1997
- Dijana Tomik Radevska, Puls, Skopje, 13.11.1997
- V.V. Dimeska, Dijana Tomik Radevska, L'elite, Selezione Arte Italiana, 1997
- V.V. Dimeska, Dijana Tomik Radevska, Annuario D'Arte Moderna - Artisti Contemporanei, 1997
- Dijana Tomik Radevska, B. Theilman, Dijana Tomik Radevska (catalogue), 4. Dresdner Förderwerkstatt Druckgrafik, Dresden, 15.11.1997 - 18.01.1998
- (An.), Hallo Partner, Dresdner Amtsblatt, Dresden, no. 38/97, 1997
- J. Thorandt, Ohne Druck beim Drucken, Dresdner Amtsblatt, Dresden, no. 40/97, 1997
- (An.) Allein das material reizt schon zum Gestalten, Dresden Stadt, Dresden, 16.12.1997
- K. Veber, Die Druckgrafik ist tot - Es lebe die Druckgrafik !, Buhne Dresden, Dresden, 07.01.1998

Издавач: Музеј на град Скопје
Одговорен уредник: Климе Коробар
Куратор: Сузана Милевска
Организација: Јовица Мијалковиќ
Текст: Сузана Милевска
Превод: Маја Хаџимитрова Иванова
Ликовно обликување: Дијана Томиќ Радевска
Припрема: Skenpoint, Скопје
Печат: Lourens Coster, Скопје
Реализација: Мај 1998
Тираж: 500

Publisher: Museum of the City of Skopje
Editor-in-Chief: Klime Korobar
Curator: Suzana Milevska
Organization: Jovica Mijalkovic
Text: Suzana Milevska
Translation: Maja Hadzimitrova Ivanova
Lay-out: Dijan Tomik Radevska
Preparation: Skenpoint, Skopje
Printed: Lourens Coster, Skopje
Realization: Maj 1998
500 copies

Реализацијата на каталогот и проектот е помогнат од
Министерство за култура на Република Македонија

The realisation of the catalog and the project is supported by the
Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

Министерство за култура

Музеј на град Скопје. Отворено Графичко Студио

Museum of the city of Skopje, Open Graphic Art Studio

Сорос центар за современа уметност

Soros Center for Contemporary Art

Културно Информативен Центар

Cultural and Information Center

Слајдови: Марин Димески

Slides: Marin Dimeski

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека "Климент Охридски", Скопје

ISBN 9989 - 612 - 31 - 5

ДИЈАНА ТОМИЌ РАДЕВСКА DIJANA TOMIK RADEVSKA